

MÓRICZ ZSIGMOND IRODALMÁNAK SZEGEDI KÖTŐDÉSEIRŐL TARTOTT ELŐADÁST SZILÁGYI ZSÓFIA

„Nálunk is járt, rólunk is írt”

„Debrecenben otthon vagyok, Vásárhelyen nagyon jól érzem magam, de azt nem értem, miért nem lakom Szegeden...” – fogalmazott Móricz Zsigmond 1923 augusztusában, Vér Györgynek adott interjújában. Az író, újságíró, a 20. századi realista prózairodalom legismertebb alakja nagyon jól tudta, hogy hol mit kell mondania.

SZEGED
KANCSÁR TÍMEA

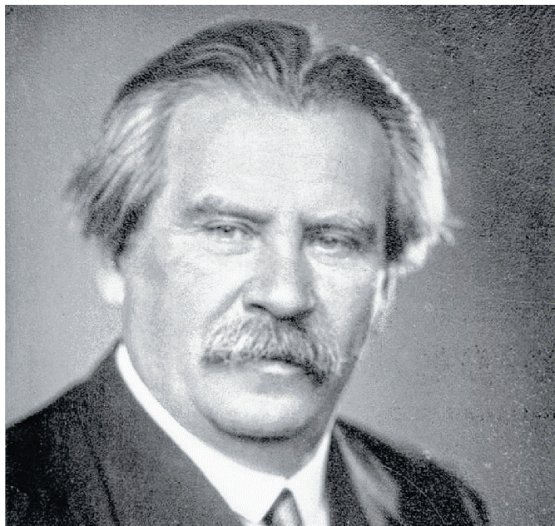
– Szegeden főleg egy Magyar László nevű újságíró tudósított Móriczról. A róla készült karikatúrákat is ő rajzolta – tudtuk meg Szilágyi Zsófiától, a Móricz Zsigmond Társaság elnökétől. Az irodalomtörténész, kritikus, az SZTE BTK Magyar Irodalmi Tanszékének vezetője Móricz Zsigmond és Szeged címmel tartott előadást a Somogyi-könyvtár szabadegyetemének szervezésében.

SZEGEDI INSPIRÁCIÓK

„Nálunk járt, rólunk is írt” – ez egy kedvelt szlogen az utókor

A Barbárok című novella ötlete Szegeden született meg – hangzott el az előadáson. FOTÓ: KUKLIS ISTVÁN

Móricz Zsigmond Székely Aladár 1935-ben készült felvételén.

számára azokon a településeken – így Szegeden is –, ahol megfordult Móricz Zsigmond.

– A Barbárok című novellájának alapötlete például Szegedhez kötődik. Egyes nézetek szerint Móra Istvánnak, Móra Ferenc bátyjának a Párbaj című novellája adta számára az alapötletet. A másik feltevés: Tömörkény István egyik szövege ihlette. De nem biztos, hogy a magasirodalom inspirálta. A Szegedi vár kazamatái című ponyvairodalmi kiadvány egyik, Bodri Péterről szóló története is lehetett az ötletadó – mutatott rá Szilágyi Zsófia.

IRODALMI PONYVA

Az irodalomtörténész hozzátette: a Barbárok születése a

Julianus barát túrákhoz, és az ezekről szóló írásokhoz is köthető, az egyik 1927-ben jelent meg a Nyugat folyóiratban. Móricz Zsigmond kiutazott a trianoni határokon túlra – a mai Szlovákia és Ukrajna irányába –, mert misszióként fogta fel az ottani fiatalok kulturális nevelését. Móricz mint egy „modern Julianus barát” itthon is „túrákat” tett, hogy elmesélje, mivel találkozott kint. Támadások érték emiatt. A Barbárokat ebben az időszakban írta meg.

NEM ISMERTE A TÁJSZÓLÁST

A Rózsa Sándor-regények megírásában pedig Szegeden Bálint Sándor és felesége segí-

tette, miután összebarátkoztak. A „betyárosdi” nagyon régóta foglalkoztatta az író. A fejébe vette, hogy szegedi tájszólásban kell megírni, ebben segítette őt a Bálint házaspár. Két regénnyel elkészült, de a harmadikat már nem tudta befejezni.

AZ IRODALOM NÉPSZERŰSÍTÉSE

Móricz Zsigmond nevéhez köthető az irodalom népszerűsítésének „modern módja”. A Kelet Népe-korszakot jellemezte, hogy az írók járták az országot, felolvasásokat tartottak, könyvvásárokon vettek részt, dedikáltak.